



คู่มือ จริยธรรม ของเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง

คำนำ

"การยึดมั่นในความถูกต้องชอบธรรม และจริยธรรม (Integrity)" เป็นหนึ่งในสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับตำแหน่ง ซึ่งหมายถึงการดำรงตน และประพฤติปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งตามกฎหมายคุณธรรม จรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ และจรรยาข้าราชการเพื่อรักษาศักดิ์ศรีแห่งความเป็น ข้าราชการ ประกอบกับ ตามที่ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการพลเรือนขึ้นเป็นประมวล จริยธรรมข้าราชการพลเรือน นั้น

ดังนั้น เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของ กรมบัญชีกลาง ได้ยึดถือเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง เป็นแบบอย่างที่ดี และมีความรู้ความเข้าใจประมวลจริยธรรมมากขึ้น และ เป็นการเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน คณะทำงานจัดทำคู่มือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางจึงได้จัดทำคู่มือ จริยธรรมของเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลางขึ้น และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะนำ หนักจริยธรรมตามคู่มือนี้ไปใช้เป็นหลักประจำใจในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่าง ภาคภูมิใจ และสร้างเสริมความเข้มแข็งและเป็นที่น่าชื่นชมยกย่องให้แก่องค์กร

กรมบัญชีกลาง

กันยายน ๒๕๕๗

สารบัญ

บทที่ ๑ ความหมายและความสำคัญ	๑*
บทที่ ๒ จริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๕
บทที่ ๓ องค์การคุ้มครองจริยธรรม	๑๙
บทที่ ๔ ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม	๒๐
บทที่ ๕ กรณีตัวอย่างความประพฤติจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	๒๔
ภาคผนวก	—
บรรณานุกรม	—

บทที่ ๑

ความหมายและความสำคัญ

ความหมาย

“จริยธรรม” พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ให้ความหมายคำว่า “จริยธรรม” หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม หรือกฎศีลธรรม ซึ่ง “จริยธรรม” อาจแบ่งโครงสร้างหลักเป็น ๒ ส่วน คือ จริยธรรมภายในและจริยธรรมภายนอก โดยจริยธรรมภายใน ซึ่งเป็น จริยธรรมที่เกิดขึ้นภายในจิตใจของบุคคลประกอบด้วย ๓ ประการ ได้แก่

๑. ความคิดความรู้ทางจริยธรรม หมายถึง ความเข้าใจ ในเหตุผลของความถูกต้องดีงาม สามารถตัดสินใจแยกความถูกต้องออกจาก ความรู้ได้ด้วยความคิด การมีความรู้ในสิ่งใดของสิ่งหนึ่งถือว่าการกระทำใด ควรกระทำ การกระทำใดควรละเว้น ด้กขณะ และพฤติกรรมใดเหมาะสม หรือไม่เหมาะสมมากนักน้อยเพียงใด เป็นการเรียนรู้เรื่องเนื้อหาของจริยธรรม เป็นหลัก

๒. อารมณ์ความรู้สึกทางจริยธรรม หมายถึง ความพอใจ สรรค์หา เสื่อมใส ความรู้สึกของบุคคลว่าชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งส่วนใหญ่ จะสอดคล้องกับสำนึกในสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เกิดความยินดีที่จะรับจริยธรรมมาเป็น แนวประพฤติปฏิบัติ

๓. เหตุผลทางจริยธรรม หมายถึง การที่บุคคลใช้เหตุผล ในการเลือกที่จะกระทำ หรือไม่กระทำพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง เหตุผลนี้จะเป็นแรงจูงใจที่อยู่เบื้องหลังการกระทำต่างๆ ของบุคคล การที่บุคคล มีการกระทำที่คล้ายคลึงกันอาจมีจริยธรรมในระดับที่แตกต่างกันได้เสมอ แต่การให้เหตุผลในทางจริยธรรมของบุคคลจะเป็นเครื่องแสดงพัฒนาการ ทางจริยธรรมของบุคคลนั้นและมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมต่างๆ ของบุคคลด้วย

และจริยธรรมภายนอก เป็นจริยธรรมที่บุคคลประพฤติแสดงออกมา โดยมี จริยธรรมภายในดังกล่าวข้างต้นเป็นรากฐาน จึงเป็นพฤติกรรมการกระทำ ที่บุคคลตัดสินใจการกระทำถูกหรือผิดในสถานการณ์แวดล้อมต่างๆ แสดงพฤติกรรมที่สังคมนิยมชมชอบ หรือคว้นการแสดงพฤติกรรมที่ฝ่าฝืน กฎเกณฑ์ หรือค่านิยมอื่นๆ ในสังคม*

ความสำคัญ

งานราชการเป็นงานบริการสาธารณะโดยส่วนราชการต่างๆ เป็นการใช้อำนาจรัฐในการปฏิบัติงาน ข้าราชการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ กำกับ ดูแล จัดการ ตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินสาธารณะและทรัพยากร ของชาติ และเป็นผู้ให้บริการสาธารณะเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ชาวไทยและประเทศชาติ** ดังนั้น บุคคลที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือน ทุกตำแหน่ง จึงมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตน รับผิดชอบเกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม การใช้อำนาจเพื่อให้หน้าที่ที่ตน รับผิดชอบสุจริต ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะนำประโยชน์ให้เกิดแก่ส่วนรวมและตนเอง และศีลธรรมซึ่งเป็นการอันพึงทำ เพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการ พลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงาม สัมกับความเป็นข้าราชการ จริยธรรม ข้าราชการพลเรือนจึงมิใช่เป็นแค่ความคาดหวังต่อตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ แต่ถือว่าเป็น

* สำนักงาน ก.พ. , ชุดฝึกอบรมหลักสุตรการพัฒนาศูนย์ธรรม จริยธรรม สำหรับผู้ปฏิบัติงาน ข้าราชการยุคใหม่ใส่ใจจริยธรรม

** สำนักงาน ก.พ. , เอกสารประกอบการบรรยาย มาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน จิตรา ปานอ่อน ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

พื้นฐานในการปฏิบัติงานของข้าราชการ โดยที่รัฐธรรมนูแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของ ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบ ในการดำเนินงานเพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนด ขึ้นคอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ ตามมาตรฐานทางจริยธรรมให้ถือเป็นการกระทำผิดทางวินัย ประกอบกับ มาตรา ๒๔๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำ ในการจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ และส่งเสริม ให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึก ในด้านจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม เพื่อให้ผู้ได้รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรม ดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๗๙ โดยจะต้อง ยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดินได้แก่

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบต่อ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์

ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

- (๔) การยึดมั่นทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย

และไม่เลือกปฏิบัติ

- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง

และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

(๘) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน^๕

บทที่ ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนไว้รวม ๑๐ ข้อ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรมเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ และบริการประชาชนด้วยความเที่ยงธรรม รักษาความดีงามของสังคมและของตัวเรา สร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาสังคม เป็นการใช้ความสุจริตธรรมตามธรรมชาติในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อการเรียนรู้ พัฒนาร่วมกัน หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย^๕ ดังนี้

๑. ต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยื่นหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างเคร่งไปตรงมา และไม่กระทำการเสี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่าการกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังกระทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการและส่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยว่า การกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นไม่ได้

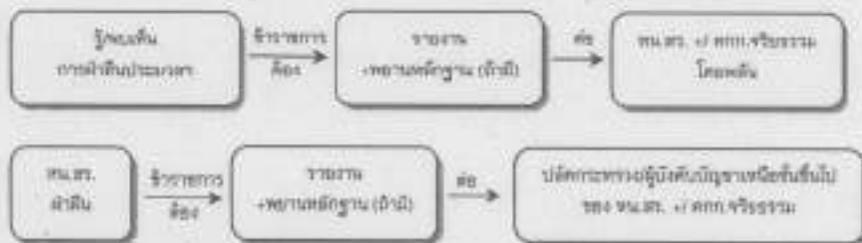


^๕ สำนักงาน ก.พ. , ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

^๕ สำนักงาน ก.พ. คู่มือการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำหรับข้าราชการ

(๒) เมื่อรัฐหรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการจริยธรรมโดยทันที

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรม ต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปของหัวหน้าส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการจริยธรรม



(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับคำตอบแทน และไม่ได้รับคำตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรม ในกรณีที่การดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้าและการมีนิติสัมพันธ์อื่นในทำนองเดียวกันด้วย



(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึกการคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้นแล้วแต่กรณี

“การยื่นข้อทักท้วงในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกต้องกฎหมาย”

เจตนารมณ์ของจริยธรรมนี้ เพื่อให้ข้าราชการปฏิบัติงานอย่างมีเหตุผลที่ถูกต้อง คัดค้านใจด้วยความยุติธรรม มุ่งผู้ผลประโยชน์สาธารณะ สร้างและรักษาความเชื่อไว้วางใจของสาธารณะต่อความเที่ยงธรรมของภาครัฐ ตลอดจนช่วยเสริมสร้างความภาคภูมิใจและความเคารพต่อตนเองในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

ท่านจะปฏิบัติอย่างไรในกรณีเช่นนี้ ในการสอบคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการคุณวินิจฉัย ซึ่งเป็นนักวิชาการ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นกรรมการออกข้อสอบและกรรมการสอบสัมภาษณ์ ด้วยผู้หนึ่ง เข้าวันหนึ่งก่อนจะมีการสอบจริง ผู้อำนวยการสำนัก ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาของคุณวินิจฉัยได้เรียกคุณวินิจฉัยไปพบ และเล่าให้ฟังว่า มีผู้สมัครสอบคนหนึ่งเป็นผู้ที่น่าจะให้ความช่วยเหลือ เพราะพ่อ-แม่ อรจนมาก และเป็นญาติทางภรรยาของผู้ผู้อำนวยการเองด้วย จากนั้น ผู้อำนวยการสำนัก ได้ขอร้องให้คุณวินิจฉัยบอกแนวของข้อสอบที่ออกไปแล้ว โดยให้บอกด้วยวาจาเพื่อว่าจะไม่เป็นหลักฐานให้ผู้อื่นเอาผิดได้ และหากมีการสอบสัมภาษณ์ให้คุณวินิจฉัยให้คะแนนผู้สมัครสอบคนนี้เป็นพิเศษ

คำแนะนำ จะต้องไม่ช่วยญาติของผู้บังคับบัญชา เนื่องจากการให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อสอบ การให้คะแนนด้วยความชอบหรือตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น ทำให้เกิดความเป็นอยุติธรรมแก่ผู้สมัครสอบคนอื่น เป็นการไม่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะ

กรรมสารที่ขอบรรณ นอกจากนี้ หากช่วยเหลือยังทำให้หน่วยงานได้ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถต่ำกว่ามาตรฐานของข้าราชการ เป็นการสมยอมต่อสิทธิพล จะต้องสมยอมและสมัครร่วมคิดต่อการประพฤติมิชอบในอนาคตตลอดไป^๕

๒. ต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้ โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) อุทิศตนไว้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่น ของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำหึงปรวมที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย ต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวร้าวหรือแทรกแซง การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้ดุลยพินิจและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้ ความสามารถ เอียงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไขให้ถูกต้อง และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่จัดขบวนการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชน ต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูล ที่เป็นจริงและครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

^๕ สำนักงาน ก.พ. คู่มือการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน สำหรับข้าราชการ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการ ในกรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา บันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

“อุทิศเวลาของตน” หมายถึง การสละเวลาส่วนตัวให้แก่ราชการ ในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วนที่จำเป็น ซึ่งอาจจะต้องให้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการปกติ^๖

กรณีข้าราชการเมื่อได้รับมอบหมายงานมาแล้ว ได้ดำเนินการด้วยความละเอียดรอบคอบ มีประสิทธิภาพ ไม่ล่าช้า และไม่ทำให้งานของราชการเสียหาย ถือว่าเป็นผู้มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่

กรณีสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน เข้ามาตรวจสอบตามภารกิจและอำนาจหน้าที่ หน่วยรับตรวจ/เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรให้ความร่วมมือในการจัดเตรียมเอกสารให้ครบถ้วน

๓. ต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

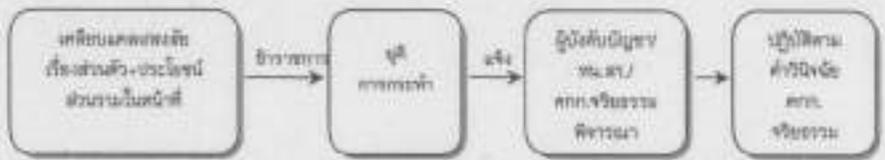
(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเอง หรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

^๖ สำนักงาน ก.พ. ข้อกำหนดครุณีย์ (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในการนี้มีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น



(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรง หรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัว หรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

“การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนคนและไม่มิผลประโยชน์ทับซ้อน” ข้าราชการมีพันธะสัญญาที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ ที่หักผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน เพื่อสร้างประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งยังความก้าวหน้าให้ประเทศชาติอย่างยั่งยืน

- ตัดสินใจในการทำหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ เพื่อพิทักษ์ผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน แม้จะเป็นผลร้ายต่อตนเอง เสี่ยงต่อความมั่นคงในหน้าที่หรือเสี่ยงต่อชีวิต

- ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชนในการดำเนินการปกป้องผลประโยชน์ของชาติและคุณความดีของสาธารณะ

กรณีเจ้าหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานทำการเลือกว่าจ้างญาติของตนให้เข้ามารับงานของหน่วยงาน ซึ่งแม้จะมิปรากฏการกระทำผิดแต่เป็นการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน พวกพ้อง กับผลประโยชน์ของชาติ^๑

กรณีหัวหน้าส่วนราชการมีความสัมพันธ์ส่วนตัวในฐานะเป็นมหาศาลกับบุตร และได้ว่าจ้างบุตรของตนมาทำงานกับทางราชการ ค่าจ้างจึงถือเป็นรายได้ของบุคคลในครอบครัว หัวหน้าส่วนราชการถือว่าเป็นผู้มีผลประโยชน์ทางอ้อม และการปกครองบังคับบัญชาอาจมีลักษณะเป็นการใช้ดุลพินิจเป็นคุณและปฏิบัติแตกต่างจากบุคคลอื่น

กรณีนายเอ ใช้พนักงานขับรถของส่วนราชการทำความสะอาดรถยนต์ส่วนตัวของตนเองในสถานที่ทำงานเป็นประจำ ถือเป็นการใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ท่านจะปฏิบัติเช่นไรในกรณีนี้ เจ้าหน้าที่หน้าห้องผู้บริหารถามเรื่องผลตอบแทนที่เขาจะได้รับ หากสามารถจูงใจให้ผู้บริหารโยกย้ายท่านไปประจำอยู่จังหวัดที่ท่านต้องการ

คำแนะนำ ท่านต้องปฏิเสธและขอให้เจ้าหน้าที่นั้นดำเนินการอย่างซื่อสัตย์แจ้งให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้าใจว่า การจ่ายผลตอบแทนเป็นสิ่งที่ยึดมั่นนโยบายของผู้บริหาร และทำให้ระบบบริหารงานบุคคลของภาครัฐตามหลักคุณธรรมถูกทำลาย^๒

^๑ สำนักงาน ก.พ. คู่มือการส่งเสริมการปฏิบัติคุณธรรมทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ส่วนต้นข้าราชการ

๔. ต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีชอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่ว่าจะทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียกรับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณี หรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

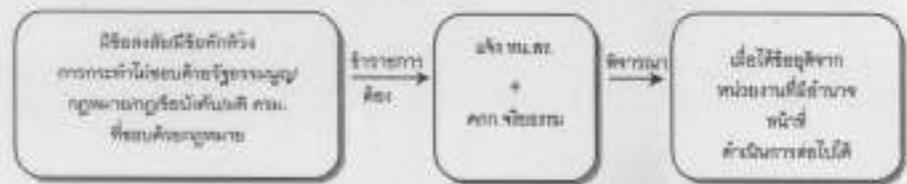
(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท^๑ เช่น ผู้รับบริการนำกระเช้าผลไม้มาขอมอบให้เนื่องในวันขึ้นปีใหม่ หรือต้องไม่รับสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้ เช่น พันธบัตร หุ้น ทองคำ อัญมณี เป็นต้น

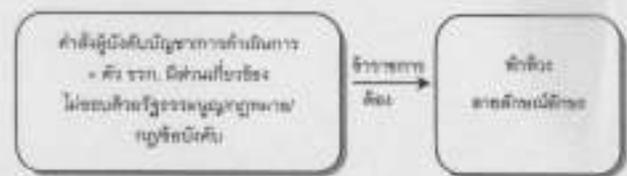
๕. ต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

^๑ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ข้อ ๔ (๒)

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว



(๒) ในกรณีที่ดินว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชาหรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้



(๓) ในกรณีที่ดินว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

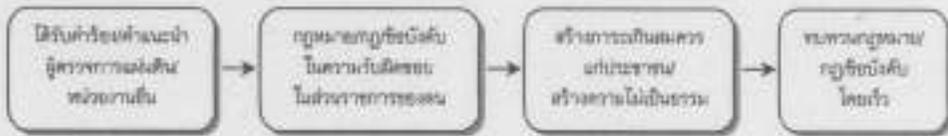


(๔) ไม่เสี่ยงกฎหมาย ใช้หรือแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อื่นใดแทนบุคคลอื่นอันเป็นการเสี่ยงกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีการละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระเกินสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรมให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว



๖. ต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม เป็นกลาง ทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ได้สุจริต โดยไม่หวั่นไหว ละเลย หรือละเว้น การใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรี ความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิ เสรีภาพของบุคคลหรือก่อการระหือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน โดยมีอัธยาศัยที่ดี ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อ โดยไม่เป็นธรรมในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกาย หรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่ोरัฐธรรมนูญ เว้นแต่ จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้ บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือก ปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการใช้สัมภพณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่เชื่อประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก พี่น้องสูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่ หน้าที่ผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

“ให้ข้าราชการมีความเป็นกลางทางการเมือง” เพื่อให้ สามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการประจำได้อย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าพรรคการเมืองใดๆ จะเข้ามาเป็นรัฐบาลบริหารประเทศ ดังนั้น ในการปฏิบัติราชการที่เกี่ยวข้องกับการเมือง ข้าราชการจะอำนวยความสะดวกให้แก่พรรคการเมืองใดเป็นพิเศษกว่า

พรรคการเมืองอื่นไม่ได้ หรือจะชักชวนให้ประชาชนสนับสนุนพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งเป็นการเฉพาะก็ได้ แต่ในทางส่วนตัว ข้าราชการจะนิยม หรือเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดก็ได้ แต่ห้ามเป็นกรรมการพรรคการเมือง และเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง เพราะเป็นคุณสมบัติที่ต้องห้ามของการเป็น ข้าราชการพลเรือนสามัญ^๙

รวมทั้ง ข้าราชการยังต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรี ว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๔ ที่กำหนดไว้ว่าข้าราชการพลเรือนจะนิยมหรือเป็นสมาชิกในพรรคการเมืองใดๆ ที่ตั้งโดยชอบด้วยกฎหมาย และจะไปในการประชุมของพรรคการเมืองนั้น เป็นการส่วนตัวก็ได้ แต่ในทางที่เกี่ยวกับประชาชนและในหน้าที่ราชการจะต้องกระทำด้วยเป็นกลาง ปฏิบัติตามนโยบายของรัฐบาลโดยไม่คำนึงถึงพรรคการเมือง และต้องไม่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนข้อห้าม^{๑๐}

๗. ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของ ทางการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ถ่วงเวลาให้เนิ่นช้าและใช้ข้อมูล ข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสาร แก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือ บุคคลอื่น

^๙ ส่วนักงาน ก.พ. ข้อกำหนดวินัย (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

^{๑๐} ระเบียบสำนักคณะรัฐมนตรีว่าด้วยมารยาททางการเมืองของข้าราชการพลเรือน

(๒) ชี้แจง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในการณีที่ กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาติ หรือไม่อนุญาติ ตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอความกฎหมาย เว้นแต่การอัน คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวัน ทำการ นับแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

๘. ต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพและ มาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

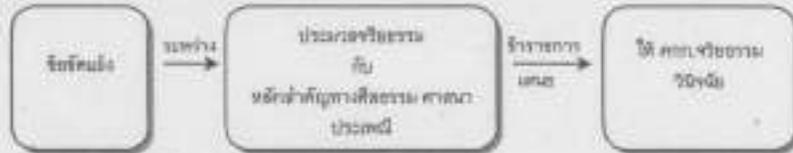
- (๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล ของงานให้เกิดผลดีที่สุจริตเต็มที่กำลังความสามารถ
 - (๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการ จัดให้ ด้วยความประหยัด คุ่มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย
 - (๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติ หน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด
- กรณีในระหว่างปฏิบัติงานข้าราชการได้ใช้ประโยชน์จากเครื่องคอมพิวเตอร์ และอินเทอร์เน็ตของส่วนราชการเพื่อหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวและใช้เวลา ในแต่ละวันไปกับการเสิร์ชเว็บไซต์ต่างๆ จนกระทั่งพลาดเลิกงาน โดยไม่ปฏิบัติงาน ที่ได้รับมอบหมาย ทำให้งานล่าช้าล่าช้า ถือเป็นกรปฏิบัติงานโดยไม่มุ่งเน้น ผลสัมฤทธิ์ของงาน คุณภาพ และวิชาชีพ

๙. ต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

- (๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบอบอื่น ที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักกตัญญูต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา
๑๐. ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี ในการปฏิบัติมีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย

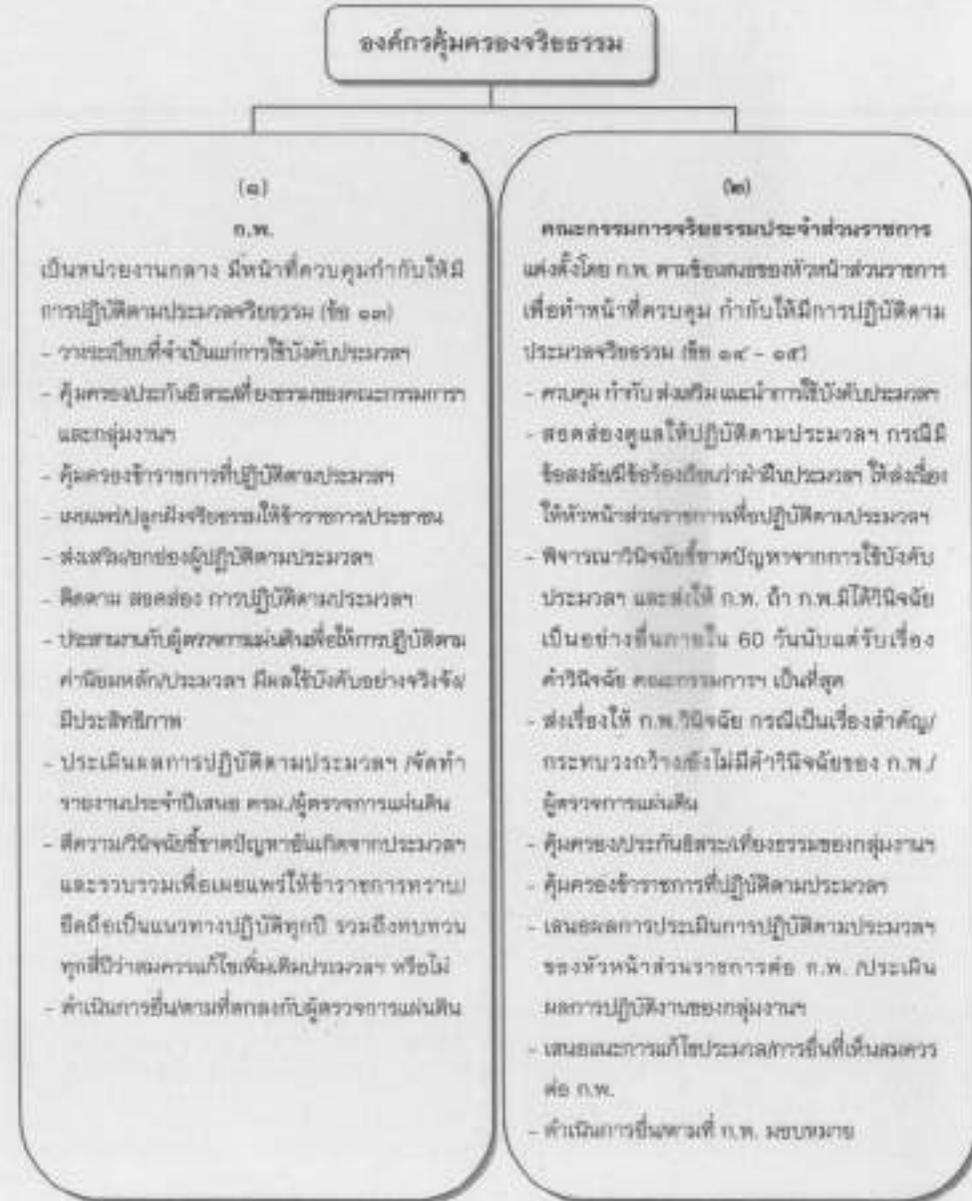


(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการทุกระดับชั้นต้องสนับสนุน ส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่กระทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่ไว้วางใจให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

บทที่ ๓
องค์การคุ้มครองจริยธรรม



องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

(๓)

หัวหน้าส่วนราชการ

มีหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลฯ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี/ควบคุม/สนับสนุนส่งเสริมการปฏิบัติตามประมวล (ข้อ ๘๖)

- คุ้มครอง/ประกันอิสระ/เที่ยงธรรมของกลุ่มงาน
- คุ้มครองข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลฯ
- ส่งเสริม/เผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลฯ
- ติดตาม/สอดส่องให้ข้าราชการปฏิบัติตามประมวลฯ
- ปฏิบัติตามมติคำวินิจฉัย ก.พ. คณะกรรมการฯ/คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน
- สนองความดีและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการฯ ให้ ก.พ.วินิจฉัยชี้ขาดมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน ก.พ. เสร็จเรียบร้อยแล้ว
- จรจรพบปัญหาการปฏิบัติตามประมวลฯ คือเสนอและการปรับปรุงประมวลฯ การยื่นเสนอขอความเห็น ก.พ.
- ดำเนินการยื่นคำขอประมวลฯ ตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน ก.พ. มอบหมาย

(๔)

กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลฯ (ข้อ ๘๗)

- เลขานุการ/ปลุกฝัง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี /ติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลฯ
- สืบสวนชี้แจงแจ้งการฝ่าฝืนจริยธรรมร้ายแรงเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา
- ให้ความช่วยเหลือผู้ถูกร้องให้มีการแก้ไข/ถูกกักตุน/พักถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม
- เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ
- ดำเนินการยื่นคำขอประมวลฯ ตามที่หัวหน้าส่วนราชการ/คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. มอบหมาย

บทที่ ๔

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนได้กำหนดคำนิยาม "ข้าราชการ" หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงานราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน ดังนั้น นอกจากข้าราชการพลเรือนแล้ว พนักงานราชการและลูกจ้างในสังกัดส่วนราชการ ก็ต้องยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนด้วย

การฝ่าฝืนจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมเป็นความผิดวินัย ตาม

- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๕๗
- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ

พ.ศ. ๒๕๖๗

เมื่อมีกรณีการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจ

- สั่งลงโทษทางวินัย^{๘๘}
- ว่ากล่าว
- ตักเตือน
- ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือ
- สั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

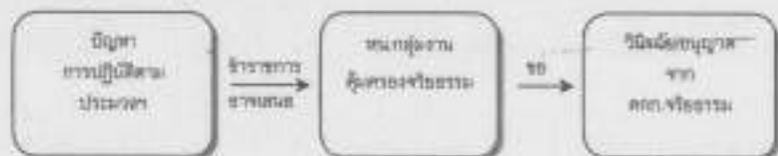
กรณีเกิดปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม

๑. ให้กลุ่มงานวินัย กองการเจ้าหน้าที่เสนอเรื่องต่อหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
๒. หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเสนอขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรม/บัญชาการ

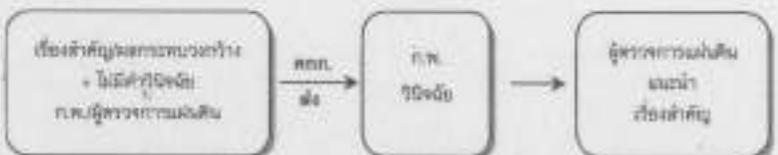
^{๘๘} มาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๐ "โทษทางวินัย" มี ๕ สถาน ได้แก่ ภาคทัณฑ์ ตักเตือนเขียน อดวินเขียน ปลดออก ไล่ออก

๓. ในกรณีที่เป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้าง และ
ยังไม่มีคำวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน คณะกรรมการจริยธรรม
ประจำกรมบัญชีกลางอาจส่งเรื่องให้ ก.พ.วินิจฉัย

กรณีมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม (ข้อ ๒๑ - ข้อ ๒๒)



เว้นแต่



ข้าราชการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของ กก.ท.จริยธรรม/ก.พ./

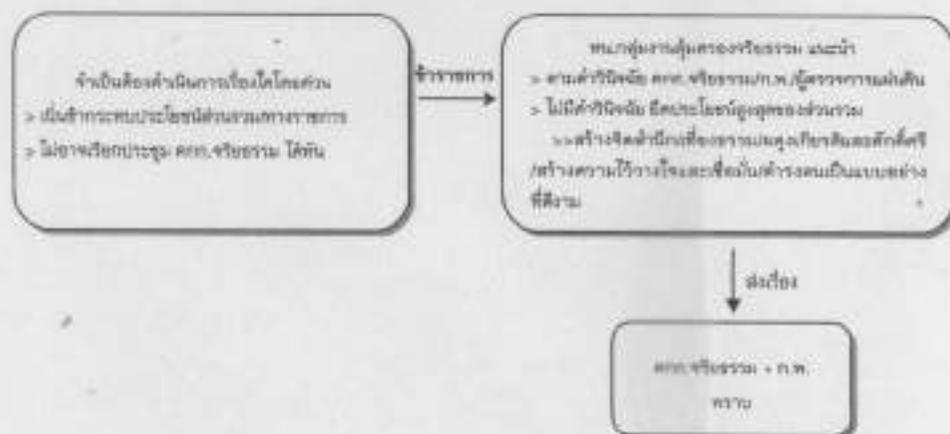
ผู้ตรวจการแผ่นดิน >> **ไม่ต้องรับผิดทางวินัย**

กรณีเป็นเรื่องที่จำเป็นต้องดำเนินการโดยด่วน

๑. ต้องเป็นกรณีที่ต้องดำเนินการโดยด่วน หากล่าช้าจะกระทบประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ
๒. ไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมได้ทัน
๓. ให้ข้าราชการขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
๔. หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมให้คำแนะนำตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. ผู้ตรวจการแผ่นดิน แต่หากไม่มี

คำวินิจฉัยให้ยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ และพึงเรื่องให้
คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ. ทราบ

๕. ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือ
ผู้ตรวจการแผ่นดินเคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทางวินัย



ข้าราชการปฏิบัติตามคำแนะนำ หัวหน้ากลุ่มงานจริยธรรม
ตามแนวทางที่ กก.ท.จริยธรรม/ก.พ./ผู้ตรวจการแผ่นดิน เคยวินิจฉัยไว้แล้ว
โดยสุจริต >> **ไม่ต้องรับผิดทางวินัย**

กรณีตัวอย่างตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน^{๓๓}

กรณีตัวอย่างตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ๑๐ เรื่อง เป็นเหตุการณ์ทางจริยธรรมที่เกิดขึ้นในหน่วยงาน และวิธีการจัดการ เมื่อเผชิญปัญหาทางจริยธรรม โดยเจ้าของสถานการณ์การปฏิบัติราชการ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดความประมาทจริยธรรมฯ ข้าราชการสามารถทำได้หรือไม่ เพื่อป้องกันการประพฤติผิดความประมาทจริยธรรมฯ ข้อใด พร้อมแนบปฏิบัติ เมื่อเกิดสถานการณ์นั้นๆ ขึ้นกับตัวเองประกอบด้วยพฤติการณ์ ๑๐ เรื่อง ดังต่อไปนี้

เรื่องที่ ๑ กติกาในเรื่องที่ถูกต้อง

วิโรจน์ประธานคณะกรรมการจัดซื้อครุภัณฑ์ในหน่วยงานราชการ ได้วางแผนและออกกฎเกณฑ์การจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อผลประโยชน์ของบริษัทที่เขาเป็นหุ้นส่วนอย่างลับๆ โทศาลผู้ได้บังคับบัญชาของนายวิโรจน์ ตรวจพบเข้า จึงต้องการที่จะรักษาผลประโยชน์ของทางราชการไว้แต่กังวลว่า จะส่งผลกระทบต่อหน้าที่การงานของตน เรื่องมาถึงวันสรุปผลบนโต๊ะประชุม เขาจะตัดสินใจทำเช่นไรต่อไป หากนายโทศาลคิดด้าน...

ข้อสรุป

นายโทศาลเป็นข้าราชการที่ยึดมั่นในจริยธรรมและความถูกต้องตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๓ และข้อ ๓ (๔) ข้าราชการที่พบเห็นการกระทำผิดจะต้องคัดค้านและทำบันทึกรายงานการประทุษร้ายในเรื่องนั้น ซึ่งกรณีของนายโทศาลนั้น นายโทศาลไม่ทราบว่าเป็นบริษัทที่อื่นมาก่อนเป็นบริษัทที่นายวิโรจน์เป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่การคัดค้านนั้นเกิดขึ้นจากการที่นายโทศาลเป็นผู้มีความละเอียดรอบคอบ มีจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจและตัดสินใจ

ในการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความสามารถเยี่ยงที่ปฏิบัติในวิชาชีพตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตัว ตามความเหมาะสมและข้อมูลพยานหลักฐานของแต่ละกรณีตามประมวลจริยธรรม ข้อ ๓ (๔) มองเห็นว่าเป็นการ lock spec ที่ทำให้บริษัทอื่นๆ เสียโอกาส รวมทั้งนายโทศาลยังเป็นผู้ที่กล้าหาญแสดงความคิดเห็นที่ขัดแย้งกับผู้บังคับบัญชา เมื่อเห็นว่าผู้บังคับบัญชาจะสั่งการที่เป็นเรื่องเสียหายต่อทางราชการ ข้าราชการสามารถบันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาและสั่งการต่อไป สอดคล้องตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๔ (๖) นอกจากนี้นายโทศาลยังมิสิทธิได้รับความคุ้มครองยกย่องตามข้อ ๑๖ (๒) ข้อ ๑๘ (๔) และข้อ ๑๘ (๕) หากผู้บังคับบัญชาไม่พึงพอใจการกระทำของท่าน ท่านสามารถแจ้งต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการจริยธรรมให้ความคุ้มครองท่านไม่ให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม อีกทั้งนายวิโรจน์ยังถือว่าฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ในฐานะที่ตนเองเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับบริษัทที่ตนเองเป็นหุ้นส่วนอยู่ และแสวงหาประโยชน์ที่มีชอบโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่เป็นการกระทำที่ขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมตามประมวลจริยธรรม ข้อ ๖ (๓) โดยเสนอหรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้รับผลประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

เรื่องที่ ๒ การใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวโดยมิชอบ

อาทิตย์ได้รับการเสนอราคาพิเศษสำหรับค่าประกันรถยนต์ใหม่ ๓๐ คันของหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่ จากพรพิมลลูกพี่ลูกน้องของเขา พร้อมข้อเสนอการบริการประกันรถฟรีให้กับรถยนต์ส่วนบุคคลของอาทิตย์ เรื่องราวจะเป็นอย่างไรต่อไป หน่วยงานจะซื้อประกันภัยราคาพิเศษด้วยความสัมพันธ์ส่วนตัวของอาทิตย์หรือไม่ และอาทิตย์จะรับสิทธิประโยชน์ส่วนตัวอะไรอีกไหมและพรพิมลจะได้รับค่าตอบแทนอย่างไร

^{๓๓} ส่วนิกงาน ก.พ. สืบวิธีคิดและครุภัณฑ์ ๑๐ เรื่อง กรณีตามประมวลจริยธรรม

ข้อสรุป ถ้าคุณเป็นอาศัย คุณจะเก็บของเหล่านี้ไว้เองหรือไม่
ข้อสรุป

ตามตัวอย่างนี้สอดคล้องกับประมวลจริยธรรม ข้อ ๕ ที่ว่าด้วย
การแยกแยะเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ หากนายอาศัยไม่รับข้อเสนอ
ของพรพิมล เห็นว่านายอาศัยทำถูกที่ไม่รับข้อเสนอของพรพิมล และให้พรพิมล
ส่งเรื่องตามขั้นตอน เพราะการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวประกอบกับการใช้ดุลพินิจ
ให้คุณให้โทษแก่บุคคลอื่น ถือเป็นกาฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๕ (๑) และ
ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมตามข้อ ๕ (๔)

เรื่องที่ ๑ ของขวัญปีใหม่

วิจัยผู้ประมวลงานสร้างตึกสำนักงานของสถานที่ราชการแห่งหนึ่ง
เดินทางมาเพื่อช่วยพรปีใหม่กับ นายสุทิน รองอธิบดี ผู้ดูแลโครงการการสร้างตึก
ที่หน่วยงานที่นายวิจัยเคยประมวลได้ นายวิจัยยื่นกระเช้าผลไม้ พร้อมกับคะแนยขอ
ให้นายสุทินรับของเงินสดที่เป็นสินไม้ใจเล็กน้อยสำหรับเพื่อนข้าราชการในส่วนที่
ดูแลโครงการนี้ให้นำไปแบ่งกัน นายสุทินจะทำอย่างไรดีกับเหตุการณ์นี้

ข้อสรุป

ถึงแม้ว่าประชาชนมีความตั้งใจที่จะนำของขวัญมาให้ข้าราชการ
ตามธรรมเนียมปฏิบัติ แต่ต้องระวังมูลค่าของขวัญแต่ละรายนั้น จะต้องมีความ
ไม่เกิน ๓,๐๐๐ บาท ตามที่มติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดไว้ หากท่านไม่ทราบ
ที่มา ราคา หรือไม่แน่ใจว่าจะรับของขวัญชิ้นนั้นๆ ได้หรือไม่ ท่านไม่ควรรับของขวัญนั้น
ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๖ (๑) คือ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหา
ประโยชน์ที่มิชอบโดยเฉพาะไม่เรียกรับหรือยอมรับของขวัญของตนเอง รับให้ญาติ
หรือให้คนอื่นรับแทนตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการปฏิบัติหน้าที่ ยกเว้นเป็นการให้
โดยธรรมเนียมปฏิบัติ หรือที่ให้ตามประเพณีอย่างเหมาะสมแก่บุคคลทั่วไป

“ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามประมวลกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมาย
เกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การรับของขวัญ ของที่ระลึก ของกำนัล หรือผลประโยชน์ใดๆ
ต้องไม่เป็นสามพันบาท หากเกินและรับมาแล้วให้แจ้งผู้บังคับบัญชาทราบทันที
ผู้บังคับบัญชาต้องมีหน่วยตรวจสอบพิจารณาว่ารับได้หรือไม่ หากไม่ได้ให้ตก
เป็นของรัฐและส่วนราชการบริหารจัดการให้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม

หากของมีค่าเกินสามพันบาทต้องปฏิเสธ หากปฏิเสธไม่ได้
เมื่อรับมาแล้วต้องรีบรายงานผู้บังคับบัญชาสูงสุดทราบโดยทันทีเพื่อให้ความ
โปร่งใสตรวจสอบได้
พดักที่สำคัญ คือ ความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ดังนั้น
การรับแล้วแจ้งผู้บังคับบัญชาสูงสุดทันทีเพื่อความ โปร่งใสตรวจสอบได้
เนื่องจากการรับแล้วไม่แจ้งอาจเรียกว่าแอบรับเป็นการแสวงหาผลประโยชน์

การให้ในเทศกาลปีใหม่ เป็นเรื่องปกติหากไม่เป็นสามพันบาท
แต่หากรวมแล้วมีมูลค่าเกินสามพันบาท ต้องรายงานผู้บังคับบัญชา บันทึก
มอบไว้ให้แก่องค์กรพิจารณา หรือกรณีเป็นเจ้าหน้าที่ให้บริการได้รับของขวัญ
ของกำนัล หรือผลประโยชน์บ่อยๆ จากผู้รับบริการแต่ละคนเป็นประจำ จะทำให้
ติดนิสัยว่า ถ้าใครไม่ให้ของขวัญมาจะทำงานให้ช้า ทำให้เกิดข้อสงสัยว่าทำงาน
รวดเร็วขึ้นก็เพราะคาดหวังของขวัญของรางวัล ดังนั้น ต้องรายงานผู้บังคับบัญชา
และลงรายการให้หน่วยงานพิจารณาตัดสินใจว่าจะใช้ประโยชน์อย่างไร

เรื่องที่ ๔ การละเมิดลิขสิทธิ์

สุกกิจข้าราชการใหม่ฝ่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความรู้ในเรื่อง
คอมพิวเตอร์เป็นอย่างมาก หลังจากรับราชการได้ไม่นาน สุกกิจจึงค้นคว้าคอมพิวเตอร์
ใหม่หน่วยงานมีระบบปฏิบัติการที่ช้า จึงนำระบบปฏิบัติการที่ลอกเลียนจากโปรแกรม

ที่มีประสิทธิภาพของใช้ ทำให้เครื่องคอมพิวเตอร์ทำงานได้เร็วขึ้น เพื่อนร่วมงาน จึงขอให้ศุภกิจลงโปรแกรมดังกล่าวในเครื่องคอมพิวเตอร์ของพวกเขาบ้าง ศุภกิจ ยินดีและภูมิใจที่ได้ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน แต่สิ่งที่ศุภกิจกำลังกลับเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง

ข้อสรุป

การกระทำของนายศุภกิจข้างต้น แม้จะทำให้คอมพิวเตอร์ ของหน่วยงานทำงานได้ดีขึ้น แต่ก็ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ทรัพย์สินทางปัญญา ของผู้อื่น ส่วนราชการอาจถูกฟ้องร้องทางกฎหมายซึ่งอาจทำให้เกิดผลเสียต่อ ภาพลักษณ์ของหน่วยงานได้ หากท่านเห็นว่าเพื่อนร่วมภาคีการกระทำแบบนี้ศุภกิจ ข้างต้น ท่านควรชี้แจงทำความเข้าใจให้เพื่อนร่วมภาคีเห็นว่า จะมีผลเสียหลาย ตามมาอย่างไร และยังเป็นการทำผิดประมวลจริยธรรม ข้อ ๑๖ อีกด้วย กรณี การส่งเพลงละเมิดลิขสิทธิ์ให้กันนั้น นอกจากจะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว ยังเป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ ในการเผยแพร่ข้อมูลให้แก่ผู้อื่นและการรับส่งเอกสารราชการที่ควรใช้ลิขสิทธิ์ของ หน่วยงานราชการเท่านั้น

เรื่องที่ ๔ ความเป็นธรรมในการให้บริการ

นางสาวชินักและคณะครูโทรทัศน์ชื่อดังเดินทางมาติดต่อราชการ ที่ส่วนราชการแห่งหนึ่ง ขณะนั้นเองมีหญิงคั้งครวร์ ผู้สูงอายุ พระภิกษุ และ ชายตาบอดเดินเข้ามาภายในสำนักงานเจ้าหน้าที่ จึงจัดช่องทางพิเศษให้บุคคล เหล่านั้นได้รับการก่อน ชีจึงได้ผู้จัดการส่วนตัวไปพูดคุยกับเจ้าหน้าที่เพื่อขอ เข้าช่องทางพิเศษบ้าง เจ้าหน้าที่ผู้คิดชั่วครู่แล้วบอกกับผู้จัดการส่วนตัวของชี ว่า ช่องทางพิเศษมีไว้สำหรับบริการผู้สูงอายุ พระภิกษุ หรือผู้พิการ ...

ข้อสรุป

ตามประมวลจริยธรรม ข้อ ๘ (๓) ที่ว่าด้วยการให้บริการประชาชน โดยมีธรรมาศัยที่ตีปราศจากอคติ ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรม ยกเว้นเป็นการดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือ เป็นการส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือกปฏิบัติที่สมเหตุสมผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วกัน ซึ่งหน่วยงานราชการได้เห็นว่าผู้มารับบริการควรได้รับการเป็นกรณีพิเศษ เช่น ผู้สูงอายุ หญิงคั้งครวร์ พระภิกษุ สามเณร เมชี หรือผู้พิการ ควรเปิดเป็นช่องทางพิเศษ หรือช่องทางฉุกเฉิน และประกาศให้ผู้มาใช้บริการทราบเป็นการทั่วไป

ในส่วนของชี เจ้าหน้าที่ต้องอธิบายให้ผู้จัดการส่วนตัวของชี เข้าใจว่า ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนของราชการ เพราะชีไม่อยู่ในสายที่ควรได้รับการ ในช่องทางพิเศษ แต่ต้องได้รับการในช่องทางประชาชนทั่วไป โดยไม่เลือก ปฏิบัติและไม่เลือกประโยชน์ให้เป็นพิเศษแก่ญาติ พี่น้อง หรือพวกพ้อง

ข้อ ๖ ความเป็นกลางทางการเมือง

เทศกาลหาเสียงก่อนการเลือกตั้งมาถึงช่วงโค้งสุดท้าย สุชี หัวหน้าหน่วยราชการแห่งหนึ่งให้สัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าวโดยแสดงความเห็นด้วย และชื่นชมพรรคการเมืองที่มิโนโยบายขึ้นเงินเดือนให้ข้าราชการในสัดส่วน ที่มากกว่า ในเวลาต่อมาจึงจดหมายขอความอนุเคราะห์ใช้สถานที่ราชการเพื่อ เผยแพร่โนโยบายของสองพรรคดังกล่าวมายังสุชี ทั้งนี้ที่สุชีเห็นจดหมายของ พรรคการเมืองที่ชื่นชอบ เขารีบดำเนินการตอบกลับและให้ความร่วมมือ หากแต่จดหมายอีกฉบับของอีกพรรคการเมืองหนึ่งกลับถูกวางทิ้งไว้ ต่อมาสุชี รู้สึกสับสนในสิ่งที่ตัวเองทำลงไป แล้วเขาจะทำอย่างไร

ข้อสรุป

ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม และเป็นกลางทางการเมืองการให้พรรคการเมืองทั้งสองพรรคมีสิทธิเท่าเทียมกันในการใช้สถานที่ราชการ ถือว่าเป็นกลางทางการเมือง นอกจากนั้น ข้อ ๘ (๔) ข้าราชการจะต้องระงับการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถาการบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์ความเห็นทางการเมืองที่อาจส่งผลกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง เว้นแต่จะเป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการเท่านั้น นอกจากนี้ตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๑ ข้าราชการจะต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วย

เรื่องที่ ๙ การเผยแพร่ข้อมูลประชาชน

เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลจากบริษัทเอกชนแห่งหนึ่ง ติดต่อมายัง อัมพรเจ้าหน้าที่สำนักทะเบียนราษฎรเพื่อขอข้อมูลติดต่อของวิภาวดีคนเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัญชีของบริษัท ซึ่งต้องโอนเงินของบริษัทไป โดยอ้างว่าภิกาวีให้ข้อมูลส่วนตัวที่เป็นเท็จกับบริษัท อัมพรจะต้องทำอย่างไรต่อไป

ข้อสรุป

หากเจ้าหน้าที่ของบริษัทเอกชนต้องการข้อมูลส่วนตัวอย่างบริสุทธิ์ใจ ไม่ต้องการนำข้อมูลไปใช้เพื่อประโยชน์อื่น ควรต้องมีหลักฐานมายืนยันให้ครบถ้วน โดยข้าราชการจะต้องปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๙ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของทางราชการ โดยต้องให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ด่วงเวลาให้เกินช้า และใช้ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน

ทันเหตุการณ์และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง แต่หากไม่มีหลักฐานมาแสดง ข้าอัมพรให้ข้อมูลของวิภาวดีไปก็อาจฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๙ (๑) ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่นอันมิใช่การปฏิบัติหน้าที่เสียประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น เช่น อาจใช้ข้อมูลนั้นไปเพื่อซื้อขายทรัพย์สินส่วนตัวหรือไม่ ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์แบบนี้ ข้าราชการจะต้องชี้แจงและแสดงเหตุผลที่แท้จริงครบถ้วน ในกรณีที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น จะต้องไม่อนุวัติหรือขุ่นญาติตามที่บุคคลร้องขอ

เรื่องที่ ๘ การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

กรรชัยข้าราชการหนุ่มในหน่วยงานของราชการแห่งหนึ่งวางแผนจะไปเที่ยวสิงคโปร์กับแฟนสาวในช่วงสุดสัปดาห์ ระหว่างการเขียนรายงานซึ่งมีกำหนดส่งในตอนเย็น กรรชัยได้รับข้อความผ่าน Facebook จากแฟนสาวถามถึงความคืบหน้าเกี่ยวกับการจองที่พักและสถานที่ที่จะไปเที่ยว กรรชัยจึงตัดสินใจพักการเขียนรายงานแล้วเริ่มต้นหาข้อมูลจนรีบรี่ ซึ่งก็เกือบจะถึงเวลาเลิกงาน รายงานของกรรชัยจะเสร็จทันหรือไม่

ข้อสรุป

การกระทำของกรรชัยนี้ ถือเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน มุ่งประสิทธิภาพ และประสิทธิผลให้เกิดผลดีจนสุดกำลัง รักษาคุณภาพ เนื่องจากการพักการเขียนรายงานก่อนที่งานจะเสร็จและการใช้คอมพิวเตอร์ของทางราชการไปในงานส่วนตัวถือว่าเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมฯ ข้อ ๑๐ (๒) ที่กล่าวว่า ข้าราชการพึงใช้งบประมาณทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการจัดไว้โดยใช้อย่างประหยัด คุ่มค่าและไม่ฟุ่มเฟือย นอกจากนั้น การใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตของทางราชการ

ไปในงานส่วนตัว เช่น เช่น FACEBOOK หรือใช้อินเทอร์เน็ตในการท่องเที่ยวต่างๆ ถือว่าเป็นการผิดจริยธรรมข้อนี้ด้วยเช่นกัน ถ้าพบเห็นการกระทำเช่นนี้ควรจะมีการทักท้วง และหากยังคงมีการกระทำผิดอยู่ ก็ควรรายงานให้ผู้บังคับบัญชา รับทราบ

เรื่องที่ ๘ การละเมิดหลักศีลธรรม

อภิสิทธิ์หัวหน้าฝ่ายประชาสัมพันธ์หน่วยงานราชการแห่งหนึ่ง รับจรรยาให้เป็นข้าราชการในหน่วยงานของเขา ด้วยความที่จรรยาเป็นคนหน้าตาดี คุยเก่ง มีความสามารถ จึงเป็นที่ชื่นชอบของข้าราชการหนุ่มๆ ในหน่วยงานหลายคน รวมถึงนายอภิสิทธิ์ที่ได้รับความสนิทสนมและปฏิบัติเกินกว่า การเป็นหัวหน้าและลูกน้อง ต่อมาไม่นานจรรยาได้รับการพิจารณาปรับขึ้นเงินเดือน จนเป็นที่ผิดสังเกต เพราะไม่มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ สร้างความหงงหวอยให้กับ เพื่อนร่วมงานเป็นอย่างมาก เกิดอะไรขึ้นกับจรรยาและอภิสิทธิ์

ข้อสรุป

จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ของอภิสิทธิ์และจรรยาเป็นการฝ่าฝืน ประมวลจริยธรรม ข้อ ๑๒ (๑) ละเมิดหลักสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และ ประเพณี ตามประมวลจริยธรรมข้อนี้ หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา ส่วนราชการในทุกระดับชั้นจะต้องควบคุมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามหลัก ศีลธรรมอย่างเคร่งครัด การปล่อยปละละเลยของผู้บังคับบัญชาถือว่าเป็นการ ฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม นอกจากนี้หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชา จะต้องสนับสนุนส่งเสริมผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความรู้ความสามารถ มีความ ซื่อสัตย์ สุจริต มีผลงานดีเด่น ชยันต์เข้มแข็ง โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง

เรื่องที่ ๑๐ การคัดลอกผลงานทางวิชาการ

ชัยยุทธข้าราชการของหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งต้องการ เสนอขอเลื่อนตำแหน่งโดยคุณสมบัติข้อหนึ่งของการพิจารณา คือ จะต้องส่ง ผลงานทางวิชาการ ซึ่งเป็นข้อที่ชัยยุทธหนักใจมากที่สุด และคุณสมบัติข้อนี้ ก็ทำให้ชัยยุทธไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งในการพิจารณาครั้งที่แล้ว หลังจากพยายาม เขียนงานมาหลายสัปดาห์ ชัยยุทธตัดสินใจไปที่ห้องสมุดของหน่วยงานราชการ และคัดลอกผลงานของผู้อื่น โดยอ้างว่าเป็นผลงานของตนเอง

ข้อสรุป

ตามกรณีดังกล่าวเป็นการละเมิดประมวลจริยธรรม ข้อ ๔ (๖) ข้าราชการคือไม่ไปคัดลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง โดยที่ ไม่ได้ระบุแหล่งที่มา ในกรณีการขอเลื่อนตำแหน่งของชัยยุทธนี้ จะต้องทำ รายงานติดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบและ คัดค้านว่าเป็นผลงานของชัยยุทธหรือไปคัดลอกของผู้อื่นมา ซึ่งสุดท้ายชัยยุทธ ก็จะต้องถูกร้องคัดค้านจากเจ้าของผลงาน นอกจากนี้ไม่ได้รับการเลื่อนตำแหน่งแล้ว ยังมีความผิดอีกด้วย

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

คำปรารภ

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๑๙ กำหนดให้มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภทให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น โดยจะต้องมีกลไกและระบบในการดำเนินงาน เพื่อให้การบังคับใช้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งกำหนดขั้นตอนการลงโทษตามความร้ายแรงแห่งการกระทำ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดทางวินัย

ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน ได้พิจารณาโดยถี่ถ้วนแล้วเห็นว่า ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งมีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้ราชการแผ่นดินในส่วนที่ตนรับผิดชอบ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สังคม ดังนั้น การใช้อำนาจเพื่อทำหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบ สุจริต ข้าราชการพลเรือนทั้งปวงจึงต้องมีคุณธรรม ซึ่งเป็นการอันพึงทำเพราะเป็นโทษแก่ส่วนรวมและตนเอง ประกอบกันขึ้นเป็นจริยธรรมข้าราชการพลเรือนอันเป็นความประพฤติที่ดีงาม สอดกับความเป็นข้าราชการ

อนึ่ง มาตรา ๒๔๐ ให้ผู้ตรวจการแผ่นดินมีอำนาจหน้าที่เสนอแนะหรือให้คำแนะนำในทางจัดทำหรือปรับปรุงประมวลจริยธรรมตามมาตรา ๒๑๙ และส่งเสริมให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีจิตสำนึกในค่านิยมจริยธรรม รวมทั้งมีหน้าที่รายงานการกระทำที่มีการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมเพื่อให้ผู้ที่รับผิดชอบในการบังคับการให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมตรา ๒๑๙

ดังนั้น บุคคลผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนทุกตำแหน่งจึงมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวมและประเทศชาติ มีความเป็นกลางทางการเมือง ยำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล โดยจะต้องยึดมั่นในค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ ๙ ประการ ของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน ดังนี้

- (๑) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
- (๒) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
- (๓) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- (๔) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม และถูกกฎหมาย
- (๕) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย

และไม่เลือกปฏิบัติ

- (๖) การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง และไม่ปิดเป็นข้อเท็จจริง

(๗) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐาน มีคุณภาพ โปร่งใส และตรวจสอบได้

- (๘) การยึดมั่นในระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- (๙) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

เพื่อให้เป็นไปตามความในมาตรา ๒๑๙ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกอบค่านิยมหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ อันผู้ตรวจการแผ่นดินได้ให้คำแนะนำให้หน่วยงานทั้งหลายยึดปฏิบัติ ก.พ. โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๓)

จึงกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมขึ้นเป็นประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อให้ข้าราชการทั้งหลายเกิดสำนึกซึ่งและเที่ยงธรรมในหน้าที่ หลงเกียรติ และศักดิ์ศรีข้าราชการควรแก่ความไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และดำรงตน ตั้งมั่นเป็นแบบอย่างที่ดีงาม สมกับความเป็นข้าราชการในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงเป็นตัวอย่างแห่งธรรมจรรยาอันสูงสุดเพื่อใช้บังคับเป็น มาตรฐานกลางไว้ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันครบเก้าสิบวัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ข้อ ๒ ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้

“ประมวลจริยธรรม” หมายความว่า ประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือน ฉบับนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือน พนักงาน ราชการ และลูกจ้างในสังกัดราชการพลเรือน

“หัวหน้าส่วนราชการ” หมายความว่า รวมถึงผู้ว่าราชการจังหวัด ในกรณีที่เป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค

“คณะกรรมการจริยธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการ จริยธรรมประจำส่วนราชการ

“ของขวัญ” หมายความว่า ของขวัญตามกฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือกฎหมายเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

(๔)

หมวด ๒

จริยธรรมข้าราชการพลเรือน

ข้อ ๓ ข้าราชการต้องยึดมั่นในจริยธรรมและยึดถือค่านิยมที่ดีในสิ่งที่ถูกต้องและเป็นธรรมโดยอย่างน้อยคือวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างตรงไปตรงมา และไม่กระทำการเสี่ยงประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีผู้ทักท้วงว่า การกระทำใดของข้าราชการอาจขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการต้องไม่กระทำการดังกล่าว หรือหากกำลังจะทำการดังกล่าว ต้องหยุดกระทำการและ ส่งเรื่องให้คณะกรรมการการจริยธรรมพิจารณาวินิจฉัย ในกรณีที่คณะกรรมการ จริยธรรมวินิจฉัยว่า การกระทำนั้นขัดประมวลจริยธรรม ข้าราชการจะกระทำการนั้นไม่ได้

(๒) เมื่อรู้หรือพบเห็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องรายงานการฝ่าฝืนดังกล่าวพร้อมพยานหลักฐาน (หากมี) ต่อหัวหน้าส่วนราชการและหรือคณะกรรมการการจริยธรรมโดยทันที

ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการเป็นผู้ฝ่าฝืนจริยธรรม ต้องรายงานต่อปลัดกระทรวง หรือผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปรองหัวหน้า ส่วนราชการนั้นแล้วแต่กรณี และหรือคณะกรรมการการจริยธรรม

(๓) ต้องรายงานการดำรงตำแหน่งทั้งที่ได้รับค่าตอบแทนและ ไม่ได้รับค่าตอบแทนในนิติบุคคลซึ่งมิใช่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน ราชการส่วนท้องถิ่น หน่วยงานอื่นของรัฐและกิจการที่รัฐถือหุ้นใหญ่ ต่อหัวหน้า ส่วนราชการและคณะกรรมการการจริยธรรม ในกรณีที่มีการดำรงตำแหน่งนั้นๆ อาจขัดแย้งกับการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้การปฏิบัติหน้าที่เสียหาย

ความในข้อนี้ให้ใช้บังคับกับการเป็นลูกจ้าง การรับจ้างทำของ การเป็นตัวแทน การเป็นนายหน้าและการมีนิติสัมพันธ์ซึ่งกันและกันด้วย

(๔) ในกรณีที่ข้าราชการเข้าร่วมประชุมและพบว่ามีการกระทำ
ซึ่งมีลักษณะตาม (๑) ของข้อนี้ หรือมีการเสนอเรื่อง ซึ่งมีลักษณะตาม (๒) ของข้อนี้
ผ่านข้าราชการ ข้าราชการมีหน้าที่ต้องคัดค้านการกระทำดังกล่าว และบันทึก
การคัดค้านของตนไว้ในรายงานการประชุมหรือในเรื่องนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๔ ข้าราชการต้องมีจิตสำนึกที่ดีและความรับผิดชอบต่อ
หน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และสามารถตรวจสอบได้
โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ยุติศตมให้กับการปฏิบัติงานในหน้าที่ด้วยความรอบคอบ
ระมัดระวัง และเต็มกำลังความสามารถที่มีอยู่ ในกรณีที่ต้องไปปฏิบัติงานอื่น
ของรัฐด้วย จะต้องไม่ทำให้งานในหน้าที่เสียหาย

(๒) ละเว้นจากการกระทำทั้งปวงที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย
ต่อตำแหน่งหน้าที่ของตนหรือของข้าราชการอื่น ไม่ก้าวร้าวหรือแทรกแซง
การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการอื่นโดยมิชอบ

(๓) ใช้สติปัญญาและตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรู้
ความสามารถ เอียงที่ปฏิบัติในวิชาชีพ ตรงไปตรงมา ปราศจากอคติส่วนตน
ตามข้อมูลพยานหลักฐานและความเหมาะสมของแต่ละกรณี

(๔) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรีบแก้ไข
ให้ถูกต้อง และแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการทราบโดยพลัน

(๕) ไม่ขัดขวางการตรวจสอบของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
ตามกฎหมายหรือประชาชนต้องให้ความร่วมมือกับหน่วยงานที่มีหน้าที่
ตรวจสอบตามกฎหมายหรือประชาชนในการตรวจสอบ โดยให้ข้อมูลที่แท้จริง
และครบถ้วน เมื่อได้รับคำร้องขอในการตรวจสอบ

(๖) ไม่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องที่อาจก่อให้เกิดความเสียหาย
แก่ราชการ ในกรณีที่สั่งราชการด้วยวาจาในเรื่องดังกล่าว ให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
บันทึกเรื่องเป็นลายลักษณ์อักษรตามคำสั่งเพื่อให้ผู้สั่งพิจารณาสั่งการต่อไป

ข้อ ๕ ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่ง
หน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน
โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ติดต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะเป็
ญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูง หรือผู้มีบุญคุณส่วนตัว มาประกอบการใช้
ดุลยพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจาก
บุคคลอื่นเพราะชอบหรือชัง

(๒) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการ หรือ
สิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการ ไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเอง
หรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(๓) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติการใด
ในฐานะส่วนตัว ซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์
ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัย ให้ข้าราชการผู้นั้นยุติ
การกระทำดังกล่าวไว้ก่อน แล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการ และ
คณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัย
เป็นประการใดแล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(๔) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือ
หน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ
ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก ในกรณีที่มีความขัดแย้ง
ระหว่างประโยชน์ของทางราชการ หรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตน
หรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต่อวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดประโยชน์ของทางราชการ
และประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

ข้อ ๖ ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงประโยชน์ที่มีรูป โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการรั้งกันระหว่างประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้ยื่นเรียก รับ หรือยอมจะรับซึ่งของขวัญแทนตนหรือญาติของตน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือเป็นการให้ตามประเพณี หรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(๒) ไม่ใช้ตำแหน่ง หรือกระทำการที่เป็นคุณ หรือเป็นโทษแก่บุคคลใด เพราะมีอคติ

(๓) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการดำเนินการหรือสัญญา ซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่นจะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๗ ข้าราชการต้องเคารพและปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมายอย่างตรงไปตรงมา โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ละเมิดรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ในกรณีมีข้อสงสัย หรือมีข้อทักท้วงว่าการกระทำไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ ข้อบังคับหรือมติคณะรัฐมนตรีที่ชอบด้วยกฎหมาย ข้าราชการต้องแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการและคณะกรรมการจริยธรรมพิจารณา และจะดำเนินการต่อไปได้ต่อเมื่อได้ข้อยุติจากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่แล้ว

(๒) ในกรณีที่เห็นว่าคำสั่งผู้บังคับบัญชา หรือการดำเนินการใดที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ กฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ต้องทักท้วงเป็นลายลักษณ์อักษรไว้

(๓) ในกรณีที่เห็นว่ามติคณะรัฐมนตรีไม่ชอบด้วยกฎหมาย ต้องทำเรื่องเสนอให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา และส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีดำเนินการให้ได้ข้อยุติทางกฎหมายต่อไป

(๔) ไม่เสียดกฎหมาย ใช้อิทธิพลแนะนำให้ใช้ช่องว่างของกฎหมายที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น และต้องเร่งแก้ไขช่องว่างดังกล่าวโดยเร็ว

(๕) ไม่ยอมให้บุคคลอื่นอาศัยชื่อตนเองถือครองทรัพย์สิน สิทธิ หรือประโยชน์อันใดแก่บุคคลอื่นอันเป็นการเสียดกฎหมาย หรือใช้ชื่อบุคคลอื่นถือครองสิ่งดังกล่าวแทนตนเพื่อปกปิดทรัพย์สินของตน

(๖) เมื่อทราบว่ามีกรณีละเมิด หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ในส่วนราชการของตน หัวหน้าส่วนราชการต้องดำเนินการที่จำเป็น เพื่อให้เกิดการเคารพกฎหมายขึ้นโดยเร็ว

(๗) เมื่อได้รับคำร้อง หรือคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือหน่วยงานอื่นว่ากฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ อยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการของตน สร้างภาระอันสมควรแก่ประชาชน หรือสร้างความไม่เป็นธรรม ให้เกิดขึ้น ต้องดำเนินการทบทวนกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๘ ข้าราชการต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเอื้อธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอัธยาศัยที่ดีและไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติหน้าที่ให้สุจริต โดยไม่หลีกเลียง ละเลย หรือละเว้นการใช้อำนาจเกินกว่าที่มีอยู่ตามกฎหมาย

(๒) ปฏิบัติหน้าที่ หรือดำเนินการอื่น โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล ไม่กระทำการให้กระทบสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือก่อการะหรือหน้าที่ให้บุคคลโดยไม่มีอำนาจตามกฎหมาย

(๓) ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนโดยมี
ธรรมาภิบาล ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติต่อบุคคลผู้มาติดต่อโดยไม่เป็นธรรม
ในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือ
สุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา
การศึกษา ยศบรรณ หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่ोरัฐธรรมนูญ เว้นแต่
จะดำเนินการตามมาตรการที่รัฐกำหนดขึ้น เพื่อจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้
บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้ เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเป็นการเลือก
ปฏิบัติที่มีเหตุผล เป็นธรรม และเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป

(๔) ละเว้นการให้สัมภาษณ์ การอภิปราย การแสดงปาฐกถา
การบรรยาย หรือการวิพากษ์วิจารณ์อันกระทบต่อความเป็นกลางทางการเมือง
เว้นแต่เป็นการแสดงความเห็นทางวิชาการตามหลักวิชา

(๕) ไม่ถือประโยชน์เป็นพิเศษให้แก่ญาติพี่น้อง พรรคพวก
เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณและต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรมไม่เห็นแก่
หน้าผู้ใด

(๖) ไม่ลอกหรือนำผลงานของผู้อื่นมาใช้เป็นของตนเอง
โดยมิได้ระบุแหล่งที่มา

ข้อ ๙ ข้าราชการต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูล
ข่าวสารของทางราชการอย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่ต่อเวลาให้เนิ่นช้าและ
ใช้ข้อมูลข่าวสารที่ได้มาจากการดำเนินงานเพื่อการในหน้าที่และให้ข้อมูลข่าวสาร
แก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง
โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่ใช้ข้อมูลที่ได้มาจากการดำเนินงานไปเพื่อการอื่น อันมิใช่
การปฏิบัติหน้าที่โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลอื่น

(๒) ซื่อตรง แสดงเหตุผลที่แท้จริงอย่างครบถ้วนในกรณี
กระทำการอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพบุคคลอื่น ไม่อนุญาติ หรือไม่อนุญาติ
ตามคำขอของบุคคล หรือเมื่อบุคคลร้องขอตามกฎหมาย เว้นแต่การอัน
คณะกรรมการวินิจฉัยปฏิบัติราชการทำปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติ
ราชการทางปกครองได้กำหนดยกเว้นไว้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการภายในสิบห้าวัน
ทำการ เว้นแต่กระทำการดังกล่าวหรือได้รับการร้องขอ

ข้อ ๑๐ ข้าราชการต้องมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษาคุณภาพ
และมาตรฐานแห่งวิชาชีพโดยเคร่งครัด โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ปฏิบัติงานโดยมุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน
ให้เกิดผลดีที่สุจริตจนเต็มกำลังความสามารถ

(๒) ใช้งบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิและประโยชน์ที่ทางราชการ
จัดให้ ด้วยความประหยัด คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย

(๓) ใช้ความรู้ความสามารถ ความระมัดระวังในการปฏิบัติ
หน้าที่ ตามคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพโดยเคร่งครัด

ข้อ ๑๑ ข้าราชการต้องยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่แสดงการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือสนับสนุนให้นำการปกครองในระบบอื่น
ที่ไม่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขมาใช้ในประเทศไทย

(๒) จงรักภักดีต่อพระมหากษัตริย์ และไม่ละเมิดองค์พระมหากษัตริย์
พระราชินี และพระราชทายาทไม่ว่าทางกาย หรือทางวาจา

ข้อ ๑๒ ข้าราชการต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน
รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของราชการโดยรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(๑) ไม่จะเกิดข้อขัดแย้งสำคัญทางศีลธรรม ศาสนา และประเพณี
ในกรณีที่มีข้อขัดแย้งระหว่างประมวลจริยธรรมนี้กับหลักสำคัญทางศีลธรรม
ศาสนา หรือประเพณี ข้าราชการต้องเสนอเรื่องให้คณะกรรมการการจริยธรรม
พิจารณาวินิจฉัย

(๒) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ
ทุกระดับชั้นต้องปกครองผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาด้วยความเที่ยงธรรม โดยไม่เห็นแก่
ความสัมพันธ์หรือบุญคุณส่วนตัว และควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมโดยเคร่งครัด

(๓) หัวหน้าส่วนราชการและผู้บังคับบัญชาในส่วนราชการ
ทุกระดับชั้นต้องสนับสนุน ส่งเสริมและยกย่องผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์
มีผลงานดีเด่น มีความรู้ความสามารถและขยันขันแข็ง ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง และ
ยึดมั่นในระบบคุณธรรม

(๔) ไม่ควรทำการใดอันอาจนำความเสื่อมเสียและไม่พอใจ
ให้เกิดแก่ส่วนราชการหรือราชการโดยรวม

หมวด ๓

กลไกและระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ส่วนที่ ๑

องค์กรคุ้มครองจริยธรรม

ข้อ ๑๓ ก.พ. มีหน้าที่ควบคุมกำกับให้มีการปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมอย่างทั่วถึงและจริงจัง โดยมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) วางระเบียบเพื่อกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การใช้
บังคับประมวลจริยธรรม

(๒) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม
ของคณะกรรมการการจริยธรรมและกู่่มงานคุ้มครองจริยธรรม

(๓) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้
อย่างตรงไปตรงมามิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๔) เผยแพร่และปลูกฝังจริยธรรมให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง
ทั้งในหมู่ข้าราชการและประชาชน

(๕) ส่งเสริมและยกย่องส่วนราชการ หัวหน้าส่วนราชการ
ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมอย่างจริงจัง

(๖) ติดตาม สอดส่องการใช้บังคับ และการปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมนี้ ในกรณีมีการฝ่าฝืนจริยธรรมและยังมิมีการดำเนินการใด
ก.พ. อาจมีมติให้หัวหน้าส่วนราชการของข้าราชการผู้ฝ่าฝืนปฏิบัติตามประมวล
จริยธรรมได้

(๗) ประสานงานกับผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อให้การปฏิบัติ
ตามคำนิยามหลักสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ตลอดจนประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับอย่างจริงจัง มีประสิทธิภาพและทั่วถึง

(๘) ประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของ
หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการการจริยธรรม และข้าราชการทั้งปวง และจัดทำ
รายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรี และผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วเผยแพร่
ให้ประชาชนทราบ

(๙) ศึกษาระเบียบวิธีที่ขาดปัญหาอันเกิดจากประมวลจริยธรรมนี้

(๑๐) ประมวลการตีความและวินิจฉัยปัญหาอันเกิดจากการใช้
บังคับประมวลจริยธรรมนี้ทุกปี และเผยแพร่ให้ข้าราชการทราบเพื่อยึดถือและ
เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

(๑๑) ทบทวนว่าสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้
หรือไม่ทุกสี่ปี

(๑๒) ดำเนินการยื่นเสนอประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่จะตกลง
กับผู้ตรวจการแผ่นดิน

ข้อ ๑๔ ให้ ก.พ. โดยข้อเสนอของหัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้ง คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการขึ้น เพื่อควบคุม กำกับให้มีการปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมนี้

คณะกรรมการจริยธรรมประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการ ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการเสนอจาก ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกผู้มีความเชี่ยวชาญโดยได้รับความเห็นชอบจาก ก.พ.

(๒) กรรมการผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหารหรือประเภท ข้าราชการเลือกกันเองให้เหลือสองคน

(๓) กรรมการสองคนซึ่งเป็นข้าราชการในส่วนราชการที่ได้รับ คัดเลือกจากข้าราชการ พนักงานราชการและลูกจ้างของส่วนราชการนั้น ตามวิธีการดำเนินการที่แต่ละส่วนราชการเห็นสมควร

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกสองคน ซึ่งหัวหน้าส่วนราชการ และรองหัวหน้าส่วนราชการร่วมกันเสนอ

ให้หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมเป็นเลขานุการ คณะกรรมการจริยธรรม

กรรมการจริยธรรมต้องไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย และเป็นผู้มีเกียรติ เป็นที่ยอมรับของส่วนราชการนั้น

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) ควบคุม กำกับ ส่งเสริมและให้คำแนะนำในการใช้บังคับ ประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ

(๒) สอดส่องดูแลให้มีการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ในส่วนราชการ ในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือมีข้อร้องเรียนว่ามีการฝ่าฝืนจริยธรรม ให้ส่งเรื่องให้หัวหน้าส่วนราชการเพื่อปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเร็ว

(๓) พิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกิดจากการใช้บังคับ ประมวลจริยธรรมนี้ในส่วนราชการ เมื่อได้วินิจฉัยแล้วให้ส่งคำวินิจฉัยให้ ก.พ. โดยหนังสือ ถ้า ก.พ. มิได้วินิจฉัยเป็นอย่างไรภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ. รับเรื่อง ให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมเป็นที่สุด

(๔) ส่งเรื่องให้ ก.พ. พิจารณาวินิจฉัยในกรณีเห็นว่าเรื่องนั้น เป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัย ของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๕) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเที่ยงธรรมของ กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมของส่วนราชการ

(๖) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างตรงไปตรงมา มิให้ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรมต่อข้าราชการผู้นั้น

(๗) เสนอผลการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ของหัวหน้าส่วนราชการต่อ ก.พ. และประเมินผลการปฏิบัติงานของลูกกลุ่มงานคุ้มครอง จริยธรรมของส่วนราชการเพื่อเสนอหัวหน้าส่วนราชการเพื่อประกอบการเลื่อนเงินเดือน หรือเลื่อนตำแหน่งข้าราชการในกลุ่มงาน

(๘) เสนอแนะการแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่น ที่เห็นสมควรต่อ ก.พ.

(๙) ดำเนินการขึ้นตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ ก.พ. มอบหมาย

การประชุมคณะกรรมการจริยธรรมให้นำกฎหมายว่าด้วย วิทยุปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับ

ข้อ ๑๖ หัวหน้าส่วนราชการ และผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ ผู้ดำรงตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทชำนาญการ หรือดำรงตำแหน่งประเภท อื่นที่ทำหน้าที่เป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และ

ประทุพุดินให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ควบคุมให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ สนับสนุนส่งเสริมผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาที่มีความซื่อสัตย์ มีผลงานและความรู้ความสามารถ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) คุ้มครองและประกันความเป็นอิสระและเกียรติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิของจรรยาบรรณของส่วนราชการ

(๒) คุ้มครองข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม ในกรณีที่หัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารส่วนราชการตั้งแต่ประเภทอำนาจการขึ้นไป ถูกข้าราชการผู้ใดกล่าวหาว่าไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ข้าราชการผู้ถูกกล่าวหา นั้นไม่อาจดำเนินการเกี่ยวกับการออกคำสั่งแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือเท็จจริงหรือคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือการดำเนินการใดที่เป็นผลร้ายหรือกระทบต่อสิทธิหน้าที่ของข้าราชการผู้กล่าวหาได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการจรรยาบรรณประจำส่วนราชการแล้ว

(๓) ส่งเสริมและเผยแพร่การปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างสม่ำเสมอ

(๔) ติดตามสอดส่องให้ข้าราชการในส่วนราชการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างเคร่งครัด

(๕) ปฏิบัติตามมติหรือคำวินิจฉัย ก.พ. หรือคณะกรรมการจรรยาบรรณ คำแนะนำของผู้ตรวจการแผ่นดิน ในการณีที่คณะกรรมการจรรยาบรรณ มีคำวินิจฉัยใด และหัวหน้าส่วนราชการไม่เห็นพ้องด้วยกับคำวินิจฉัยนั้น ให้เสนอความเห็นของตนและคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจรรยาบรรณไปให้ ก.พ. วินิจฉัยได้ เว้นแต่ กรณีนั้นมีคำวินิจฉัยของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดไว้แล้ว

(๖) รวบรวมปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงประมวลจริยธรรมนี้ หรือการอื่นตามที่เห็นสมควร เสนอต่อ ก.พ.

(๗) ดำเนินการชี้แจงตามประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่ผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือ ก.พ. มอบหมาย

ข้อ ๑๗ ให้จัดตั้งกลุ่มรณรงค์ของจรรยาบรรณขึ้นในทุกระดับราชการ ขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ มีหน้าที่คุ้มครองจรรยาบรรณตามประมวลจริยธรรมนี้ ซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้นขึ้นไป เป็นหัวหน้ากลุ่ม และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการเผยแพร่ ปฐกษิติ่ง ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการที่เป็นแบบอย่างที่ดี และติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างสม่ำเสมอ

(๒) สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจรรยาบรรณเพื่อรายงานผลให้หัวหน้าส่วนราชการพิจารณา ทั้งนี้ โดยอาจมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่หัวหน้าส่วนราชการมอบหมาย หรือตามที่เห็นสมควรก็ได้

(๓) ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้อย่างตรงไปตรงมา มิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจโดยไม่เป็นธรรม

ให้นำความในข้อ ๑๖ (๒) มาใช้กับข้าราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจรรยาบรรณด้วย โดยอนุโลม โดยให้ ก.พ.เป็นผู้ให้ความเห็นชอบ

(๔) ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจรรยาบรรณประจำส่วนราชการ

(๕) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้ หรือตามที่หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจรรยาบรรณ หรือตามที่ ก.พ.มอบหมาย ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

ส่วนที่ ๒

ระบบการบังคับใช้ประมวลจริยธรรม

ข้อ ๑๘ การฝ่าฝืนจริยธรรมตามความในหมวด ๒ ของประมวลจริยธรรมนี้เป็นความผิดวินัยตามกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๙ เมื่อมีการเฝ้าระวังการฝ่าฝืนจริยธรรม ผู้บังคับบัญชาอาจสั่งลงโทษทางวินัย ว่ากล่าว ตักเตือน ทำทัณฑ์บนเป็นหนังสือหรือสั่งให้ได้รับการพัฒนาตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้หัวหน้าส่วนราชการ คณะกรรมการจริยธรรม และ ก.พ. ส่งเสริมจริยธรรมข้าราชการ โดยอย่างน้อยต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) ในการบรรจุแต่งตั้ง เชื่อนัดเตือน ย้ายหรือโอนข้าราชการ ให้ใช้พฤติกรรมทางจริยธรรมของผู้นั้นพิจารณาควบคู่กับความรู้ความสามารถ

(๒) ปกป้องจริยธรรมให้ข้าราชการใหม่ จัดให้ข้าราชการลงนามรับทราบประมวลจริยธรรม จัดให้มีสมุดบันทึกประวัติในส่วนที่เกี่ยวข้องจริยธรรมของข้าราชการแต่ละคน รวมทั้งจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมจริยธรรมผู้บริหารและข้าราชการอย่างสม่ำเสมอ

(๓) ประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของข้าราชการ

(๔) คู่ครองข้าราชการผู้ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ อย่างเพียงพอ

(๕) ยกย่องข้าราชการและส่วนราชการที่ถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้โดยเคร่งครัด

(๖) ตอบข้อสงสัยหรือคำถามเกี่ยวกับการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

(๑๗) จัดให้มีการศึกษาคำนิยามที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ และดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนคำนิยามนั้น

(๑๘) เสนอพรให้ประชาชน ผู้เป็นคู่สมรส ญาติ พี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงของข้าราชการตลอดจนประชาชนผู้มาติดต่อกับราชการทราบประมวลจริยธรรมของข้าราชการ เพื่อไม่ทำการอันเป็นการส่งเสริมหรือก่อให้เกิดการฝ่าฝืนจริยธรรม

(๑๙) จัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้

ข้อ ๒๑ เมื่อมีปัญหาการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้ ในเรื่องใด ข้าราชการอาจเสนอเรื่องที่เป็นปัญหาดังกล่าวให้หัวหน้ากลุ่มงาน คู่ครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัดนำเสนอเพื่อขอคำวินิจฉัยหรืออนุญาตแล้วแต่กรณีจากคณะกรรมการจริยธรรมได้ ในกรณีที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องสำคัญหรือมีผลกระทบในวงกว้างหลายส่วนราชการ และยังไม่มีความวินิจฉัยของ ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วแต่กรณี คณะกรรมการจริยธรรมอาจส่งเรื่องให้ ก.พ. วินิจฉัย

ในกรณีที่ ก.พ. เห็นว่าเรื่องดังกล่าวตามวรรคนี้เป็นเรื่องสำคัญ อันควรแก่การขอคำแนะนำจากผู้ตรวจการแผ่นดินก็ให้กระทำได้

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ต้องรับผิดชอบทางวินัย

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่จำเป็นต้องดำเนินการเรื่องใดโดยด่วน หากปล่อยให้เป็นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์ของทางราชการ และไม่อาจเรียกประชุมคณะกรรมการจริยธรรมได้ทัน ข้าราชการอาจขอคำแนะนำจากหัวหน้ากลุ่มงาน คู่ครองจริยธรรมของส่วนราชการที่ตนสังกัด

หัวหน้ากลุ่มงาน คู่ครองจริยธรรมตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องให้คำแนะนำตามสมควร ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือ

ผู้ตรวจการแผ่นดิน หากไม่มีคำวินิจฉัยในเรื่องที่เป็นปัญหาภายนอก หัวหน้ากลุ่มงาน
คุ้มครองจริยธรรมฯ ให้คำแนะนำโดยยึดประโยชน์สูงสุดของส่วนรวมเป็นสำคัญ
ทั้งนี้ของมุ่งสร้างความสำนึกและเตือนธรรมในหน้าที่ พดุงเกียรติและศักดิ์ศรีของ
ข้าราชการที่สร้างศรัทธาไว้วางใจและเชื่อมั่นของปวงชน และการดำรงตนเป็นแบบอย่าง
ที่ดีงาม ให้สิ่งเรื่องให้คณะกรรมการจริยธรรมและ ก.พ.ทราบ

ข้าราชการที่ปฏิบัติตามคำแนะนำของหัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครอง
จริยธรรมตามแนวทางที่คณะกรรมการจริยธรรม ก.พ. หรือผู้ตรวจการแผ่นดิน
เคยวินิจฉัยไว้แล้วโดยสุจริตไม่ต้องรับผิดทางวินัย

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๓ ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการจริยธรรมและ
จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมในส่วนราชการทุกแห่งภายในเก้าสิบวัน นับแต่
วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ ๒๔ เมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันที่ประมวลจริยธรรมนี้มีผล
ใช้บังคับ ให้ ก.พ. จัดให้มีการประเมินการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมนี้
พร้อมดำเนินการปรับปรุงแนวทางการปฏิบัติหรือแก้ไขเพิ่มเติมประมวลจริยธรรม
ให้เหมาะสม

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ. รับฟังความคิดเห็น
จากข้าราชการ หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม คณะกรรมการจริยธรรม
หัวหน้าส่วนราชการ และผู้ตรวจการแผ่นดินอย่างกว้างขวางและต้องดำเนินการ
ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ครบหนึ่งปีของ
การใช้บังคับประมวลจริยธรรมนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๒

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ

นายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.



คำสั่งกรมบัญชีกลาง

ที่ ก.บ๗/๒๕๕๔

เรื่อง จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมบัญชีกลาง

ด้วยประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ข้อ ๑๗ กำหนดให้
จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมขึ้นในส่วนราชการขึ้นตรงต่อหัวหน้าส่วนราชการ
มีหน้าที่คุ้มครองจริยธรรมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนประกอบ
มติดังรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เห็นชอบให้เปลี่ยนศูนย์ประสาน
ราชการใสสะอาดของส่วนราชการและจังหวัด เป็นกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม
ของส่วนราชการและจังหวัด

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการ เป็นไปตามที่ประมวลจริยธรรม
ข้าราชการพลเรือนกำหนดอธิบดีกรมบัญชีกลางอาศัยอำนาจตามความ
ในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดินพ.ศ. ๒๕๒๔
แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕)
พ.ศ. ๒๕๔๕ ข้อ ๑๗ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกอบหนังสือ
สำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๓.๓/วิ ๒๔ ลงวันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓ และมติ อ.ก.พ.
กรมบัญชีกลาง ครั้งที่ ๒๒๕๕๓ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ จึงให้ดำเนินการ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งกรมบัญชีกลาง ที่ ก.บ๑๗/๒๕๔๔ ลงวันที่
๑๒ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับและตรวจชอบราชการใ
ใสสะอาดและคณะทำงานของศูนย์ราชการใสสะอาด และคำสั่งกรมบัญชีกลาง
ที่ ก.บ๗/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการกำกับ

และตรวจสอบราชการโละระชาคณัดคณตท่างท่างของศูนย์ประสานราชการโละระชาค
(เพิ่มเติม) และให้ภารกิจหน้าที่ของศูนย์ประสานราชการโละระชาคกรมบัญชีกลาง
เป็นกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมบัญชีกลาง

๒. ให้จัดตั้งกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมบัญชีกลาง โดยมี
อัตรากำลังประกอบด้วย

- ๒.๑ รองอธิบดีที่กำกับดูแล เป็นหัวหน้ากลุ่มงาน
ราชการกองการเจ้าหน้าที่
- ๒.๒ นิติกรชำนาญการพิเศษ เป็นเจ้าหน้าที่
จำนวน ๑ ตำแหน่ง
- ๒.๓ นิติกรชำนาญการ เป็นเจ้าหน้าที่
หรือปฏิบัติการ จำนวน ๑ ตำแหน่ง
- ๒.๔ นักวิชาการคลังชำนาญการ เป็นเจ้าหน้าที่
หรือปฏิบัติการ จำนวน ๑ ตำแหน่ง
- ๒.๕ พนักงานราชการ เป็นเจ้าหน้าที่
จำนวน ๑ ตำแหน่ง

๓. ให้กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- ๓.๑ ดำเนินการเผยแพร่ บัญญัติ ส่งเสริม ยกย่องข้าราชการ
ที่เป็นแบบอย่างที่ดีและติดตามสอดส่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม
อย่างสม่ำเสมอ
- ๓.๒ สืบสวนข้อเท็จจริงการฝ่าฝืนจริยธรรม เพื่อยางงาน
ให้อธิบดีกรมบัญชีกลางพิจารณา ทั้งนี้ หากมีผู้ร้องขอหรืออาจดำเนินการตามที่
อธิบดีกรมบัญชีกลางมอบหมายหรือศาลเห็นสมควรก็ได้
- ๓.๓ ให้ความช่วยเหลือและดูแลข้าราชการซึ่งปฏิบัติตาม
ประมวลจริยธรรมนี้โดยตรงไปตรงมามิให้ถูกกลั่นแกล้งหรือถูกใช้อำนาจ
โดยไม่เป็นธรรม

๓.๔ ทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการจริยธรรม
ประจำกรมบัญชีกลาง

๓.๕ ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดในประมวลจริยธรรมนี้
หรือตามที่อธิบดีกรมบัญชีกลาง คณะกรรมการจริยธรรม หรือศาลที่ ก.พ. มอบหมาย
 ทั้งนี้ โดยไม่กระทบต่อความเป็นอิสระของผู้ดำรงตำแหน่งในกลุ่มงานดังกล่าว

๔. มอบหมายให้ ข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้างในสังกัดวินัย
กองการเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการในกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมอีกหน้าที่หนึ่ง
จนกว่าจะมีผู้มาดำรงตำแหน่งตามกรอบอัตรากำลังของกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

สั่ง ณ วันที่ ๑๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๔
 ธีรสรรค์ ศรีวรศาสตร์
 (นายธีรสรรค์ ศรีวรศาสตร์)
 อธิบดีกรมบัญชีกลาง



ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
เรื่อง ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมบัญชีกลาง

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๑๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และข้อ ๑๔ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ก.พ. ลงมติให้ตั้งคณะกรรมการจริยธรรมประจำกรมบัญชีกลาง มีอำนาจหน้าที่ตามข้อ ๑๔ ของประมวลจริยธรรมข้าราชการดังมีรายชื่อต่อไปนี้

๑. นายวิสุทธิ์ มงคลวิวัฒน์	ประธานกรรมการ
๒. นายสมศักดิ์ แจ่มวัฒนา	กรรมการ
๓. นางกิตติมา นวลศรี	กรรมการ
๔. นายบรรจง ราชวงษ์	กรรมการ
๕. นางอุไรวรรณ สุขพันธ์	กรรมการ
๖. นางพันธ์ทิพย์ สุวทีนทร์	กรรมการ
๗. นายเชิดชัย มีคำ	กรรมการ

โดยมี หัวหน้ากลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม เป็นเลขานุการ

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
มนตรี การบัญชี
(นายมนตรี การบัญชี)
เลขาธิการ ก.พ.
กรรมการและเลขานุการ ก.พ.



ประกาศกรมบัญชีกลาง
เรื่อง มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่
กรมบัญชีกลาง

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๗๙ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า มาตรฐานทางจริยธรรมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐแต่ละประเภท ให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมที่กำหนดขึ้น

กรมบัญชีกลางด้วยความเห็นชอบของ อ.ก.พ. กรมบัญชีกลาง ในการประชุมครั้งที่ ๕๒๒๕๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๖ จึงกำหนด มาตรฐานทางคุณธรรมและจริยธรรมของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ กรมบัญชีกลาง เพื่อกำหนด มาตรฐานแห่งความดีงาม อ่างไว้ซึ่งศักดิ์ศรี เอกลักษณ์ ปลูกจิตสำนึก ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ สร้างศรัทธา และได้รับความเชื่อถือจากบุคคลทั่วไป ดังนี้

คุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ต่อตนเอง

๑. ดำรงตนอยู่ในความพอเพียง วางตนให้อยู่ร่วมกับฐานานุกรมประพฤติกตเป็นแบบอย่างที่ดีภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ยึดหลัก ๔ พ ได้แก่ พึ่งตนเอง พอติ เพียงพอ และพอใจ
๒. แสวงหาความรู้ วิชาการ เทคโนโลยี และข้อมูลข่าวสาร ที่ทันสมัย เพื่อนำไปพัฒนาตนเองและหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง
๓. พิจารณา อนุมัติ หรือตอบข้อหารือของส่วนราชการ ได้ไปจ้งใด ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของราชการ และเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ตรงชอบดี โดยไม่ครหาหลักเสียผลประโยชน์ของจ้งจ้ง
๔. ให้บริการด้วยใจกับผู้มีมาติดต่อราชการทุกคน

คุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ต่อหน่วยงาน

- ๑. มุ่งมั่นรักษาชื่อเสียงเกียรติภูมิของกรมบัญชีกลาง ปฏิบัติตนเป็นตัวอย่างที่ดี ไม่กระทำการใดๆ เป็นที่เสื่อมต่อเกียรติและศักดิ์ศรีของหน่วยงาน
- ๒. สนับสนุนสร้างขวัญกำลังใจในหน่วยงาน ร่วมมือ ร่วมใจกันทำงาน เป็นหมู่คณะด้วยความรวดเร็ว รอบคอบและจริงจัง เพื่อพัฒนางานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ
- ๓. กุศลรักษาและใช้ทรัพย์สิน ตลอดจนสถานที่ราชการอย่างประหยัด คุ่มค่า ด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้เกิดความเสียหาย สิ้นเปลือง และไม่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

๔. รักษาผลประโยชน์ของราชการ ในการพิจารณา อนุมัติ การใช้จ่ายเงินของแผ่นดิน ต้องปฏิบัติตามกรณวินัยการเงินการคลังอย่างเคร่งครัด โปร่งใส อันจะทำให้การใช้จ่ายเงินของแผ่นดินเกิดประสิทธิภาพและประโยชน์สูงสุด

คุณธรรมและจริยธรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ต่อ

ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ร่วมงาน

- ๑. กล่าวชื่นชมในสิ่งที่ดีถูกต้อง สิ่งใดควรขัดต้องทัดทาน
- ๒. พึงเคารพ และเชื่อฟังคำสั่งและคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ที่สั่งโดยชอบด้วยกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ
- ๓. ไม่สั่งราชการด้วยวาจา เว้นแต่มีความจำเป็นรีบด่วน ในกรณี ที่สั่งราชการด้วยวาจา เมื่อผู้ใต้บังคับบัญชานับถึงสถานที่นั้นเป็นลายลักษณ์อักษร ตามคำสั่ง ผู้สั่งต้องพิจารณาด้วยตนเอง
- ๔. ให้เกียรติและให้ความร่วมมือที่ดีกับผู้ร่วมงานในการ ปฏิบัติราชการ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑
 ปิยพันธุ์ นิรมานเทวินทร์
 (นายปิยพันธุ์ นิรมานเทวินทร์)
 อธิบดีกรมบัญชีกลาง



ประกาศกรมบัญชีกลาง
 เรื่อง คำนิยามและวัฒนธรรมของกรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลาง ได้กำหนดคำนิยามและวัฒนธรรมของ กรมบัญชีกลาง เพื่อให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดพึงยึดถือเป็นคุณธรรม ประจำใจ และแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ราชการสืบต่อกันไป เพื่อให้เกิดเป็น วัฒนธรรมในการทำงานที่ดีต่อไปไว้ ดังนี้

“ชื่อสัตย์โปร่งใส บริการด้วยใจ รักษาวินัยการคลัง”

ชื่อสัตย์โปร่งใส หมายถึง ชื่อสัตย์ต่อตนเอง เพื่อนร่วมงาน ผู้รับบริการหน่วยงาน และประเทศชาติ โดยยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้องเที่ยงไม่เลือก ปฏิบัติและสามารถตรวจสอบได้

บริการด้วยใจ หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่และให้บริการที่ดี รวดเร็ว ด้วยความเต็มใจ เชื้อเชื้อแม่และมุ่งผลสำเร็จต่อผู้รับบริการ

รักษาวินัยการคลัง หมายถึง ปฏิบัติหน้าที่ราชการที่มุ่งเน้น การรักษาวินัยทางการคลังเพื่อรักษาผลประโยชน์ของแผ่นดินอันจะทำให้การ ใช้จ่ายเงินของแผ่นดินเกิดประโยชน์สูงสุด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๑
 ปิยพันธุ์ นิรมานเทวินทร์
 (นายปิยพันธุ์ นิรมานเทวินทร์)
 อธิบดีกรมบัญชีกลาง

บรรณานุกรม

หนังสือ

สำนักงาน ก.พ. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

สำนักงาน ก.พ. การพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับคณะกรรมการจริยธรรม

สำนักงาน ก.พ. ชุดฝึกอบรมหลักสูตรการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมสำหรับผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา และผู้ปฏิบัติงาน

สำนักงาน ก.พ. ข้อกำหนดวินัย (ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

สำนักงาน ก.พ. เอกสารประกอบการบรรยาย มาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือน จิตวา ปานช้อย ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน

สำนักงาน ก.พ. แนวทางการส่งเสริมจริยธรรมในส่วนราชการ

สำนักงาน ก.พ. คู่มือการส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมข้าราชการพลเรือนสำหรับข้าราชการ

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒

อื่นๆ

<http://ethics.anamal.moph.go.th>, ระเบียบคุณธรรม กรมอนามัย

http://www.ombudsman.go.th/10/7_0.html, จดหมายข่าวจริยธรรม

สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

www.ocsc.go.th, สำนักงาน ก.พ.

www.ombudsman.go.th, สำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน

สำนักงาน ก.พ. สื่อวีดิทัศน์ละครสั้น ๑๐ เรื่อง กรณีศึกษาประมวลจริยธรรม

คณะทำงานจัดทำคู่มือจริยธรรมของเจ้าหน้าที่กรมบัญชีกลาง กองการเจ้าหน้าที่ กรมบัญชีกลาง

- | | |
|-------------------------------|-----------------------------|
| ๑. นายอรรถ ราชานนท์ | ประธานคณะทำงาน |
| ๒. นางกิตติมา อังกนิมิตน์ | คณะทำงาน |
| ๓. นางสาวพิชญานต์ พิศาลชื่น | คณะทำงาน |
| ๔. นางสาวจารุมาศ สมบูรณ์ศิลป์ | คณะทำงาน |
| ๕. นางนันทน์ ทศพลคำเก็ง | คณะทำงาน |
| ๖. นางสาวสุทธรา จารินทร์ | คณะทำงานและเลขานุการ |
| ๗. นายรุจ นัยนารถ | คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ |
| ๘. นางสาวธิดามนุ โยบัวทอง | คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ |
| ๙. นางสาวนิภา พึ่งพันธ์ | คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ |